

Directeur Geert Jan Douma van Koninklijke Douma Staal ontving in 2015 de Johan van der Sanden-erepenning, als waardering voor zijn bijzondere inzet voor het beroepsonderwijs. Hij maakt zich nog steeds hard voor meer erkenning van het vmbo en mbo. “We hebben nu en in de toekomst praktische mensen nodig.”

Geert Jan Douma, directeur van Koninklijke Douma Staal in Sneek, nodigt regelmatig stagiairs uit om een tijdje met hem mee te lopen. Toen hij een van die studenten op een dag een gehuurd bedrijfspand liet zien en vertelde dat hij overwoog een deel ervan te kopen, vroeg de student: ‘Waarom koop je het niet helemaal?’

“Aan die mogelijkheid had ik zelf niet gedacht, maar het was helemaal geen gek idee en uiteindelijk hebben we dat ook gedaan”, zegt Douma. Hij vindt het een mooi voorbeeld van de frisse blik die jongeren vaak meebrengen als ze in een bedrijf stage lopen. “Bedrijven hebben behoefte aan die jonge energie”, zegt hij. “Het is goed voor het bedrijf, en het is voor jongeren ook fijn om te merken dat ze ons kunnen prikkelen en echt iets toe kunnen voegen. Dat doet iets met je gevoel van eigenwaarde.”

Geert Jan Douma draait al tientallen jaren mee in het familiebedrijf en probeert er al vanaf het

begin aan bij te dragen dat het beroepsonderwijs goed in beeld blijft bij ondernemers. “Er mag nog steeds meer aandacht en waardering zijn voor de vmbo- en mbo-groep. We hebben nu en in de toekomst praktisch denkende mensen nodig. Dat inzicht begint gelukkig steeds meer te landen bij ondernemers, onderwijs en overheid.”

De aanleiding voor dit gesprek is dat het vmbo dit jaar 25 jaar bestaat. Is er in die tijd veel veranderd in je contact met de scholen?

“Ten opzichte van 25 jaar terug valt me op dat de scholen makkelijker aanspreekbaar zijn, en meer openstaan voor samenwerking. In onze gemeente, Súdwest Fryslân, zien de scholen elkaar niet meer als concurrenten, maar werken ze samen en leren ze van elkaar. Als ondernemer heb ik het altijd leuk en belangrijk gevonden om met de scholen contact te hebben. Het is waardevol om bij elkaar te zien wat er speelt, en samen te onderzoeken hoe je laagdrempelige en praktische samenwerkingen ►

kunt opzetten.

Gelukkig weten onderwijs en ondernemers elkaar steeds beter te vinden. In de gemeente Südwest-Fryslân ben ik betrokken bij 3O, een stichting waarin onderwijs, overheid en ondernemers samenwerken om de positie van het beroepsonderwijs te versterken. We hebben ook een TechnoLab, waar leerlingen uit het basisonderwijs kennis kunnen maken met techniek, en het jaarlijkse beroepenfestival OnStage neemt ook echt drempels weg, die formule is fantastisch. Er gebeurt dus al veel, vergeleken bij 25 jaar geleden, en ik zie nog veel meer kansen voor samenwerking. Soms heb ik het idee dat docenten niet weten wat er nog meer mogelijk zou zijn. Er is zeker nog meer winst te halen.”

Waar denk je dan aan?

“Ik ben er bijvoorbeeld een groot voorstander van dat ondernemers af en toe voor de klas staan om over hun bedrijf te vertellen. Dat is een mooie kans om de eerste contacten te leggen. Zo’n ondernemer kan dan vertellen over de technische aspecten van de productie, maar bijvoorbeeld ook over zaken

als ‘Hoe presenteer je je bij een klant?’ en ‘Hoe spreek je mensen aan?’. Dat staat allemaal niet in het lesboek, maar het is in de praktijk wél belangrijk. Docenten zijn er blij mee als die praktische kant belicht wordt, en leerlingen vinden het mooi om te horen wat er speelt bij bedrijven. Het mes snijdt aan twee kanten, want zo’n ondernemer ziet ook hoe het er op school aan toegaat. Je krijgt vanzelf meer begrip en respect voor elkaar.”

Is er voor jou als ondernemer iets dat je mist in het onderwijs?

“Ik zou in het curriculum graag meer aandacht willen voor het ondernemerschap en hoe je dat vormgeeft, niet alleen als zzp’er, maar ook als eigenaar van een onderneming in het midden- en kleinbedrijf, met drie tot vijf werknemers. Ik ontmoet namelijk regelmatig ondernemers die op zoek zijn naar een goede opvolger, omdat ze in de eigen omgeving niemand hebben die het familiebedrijf wil voortzetten. Dat is een landelijk thema dat steeds urgenter wordt, omdat de komende jaren steeds meer babyboomers met pensioen gaan. Familiebedrijven zorgen voor zoveel continuïteit en werkgelegenheid, het zou echt jammer zijn als

ambitie

“JONGEREN BRENGEN EEN FRISSE BLIK EN NIEUWE ENERGIE IN EEN BEDRIJF.”

bedrijven verdwijnen bij gebrek aan een opvolger.

Laten we vmbo’ers dus niet alleen zien als de werknemers maar ook als de werkgevers van de toekomst. Ik zou het toejuichen als leerlingen binnen het profiel PIE of BWI alvast een keuzevak Ondernemen zouden volgen. Ik zie op vmbo-scholen zoveel talentvolle en ook ambitieuze leerlingen voor wie het misschien een extra motivatie kan zijn om te weten dat het ondernemerschap voor hen een serieuze optie is. Ze kunnen later een bedrijf ingroeien, en het dan na

een aantal jaren overnemen. Als dat de komende jaren in onze regio bij veertig of vijftig bedrijven lukt, dan zou dat al een groot succes zijn.”

Nog even over die samenwerkingen. Heb je advies voor docenten die graag meer willen samenwerken met ondernemers?

“Mijn algemene advies is: ‘Hou het praktisch’. Ik hoor van docenten soms dat ze ondernemers niet benaderen omdat ze denken dat die het te druk hebben. We hebben het ook druk, maar de ▶

meeste ondernemers staan echt wel open voor een samenwerking, juist omdat ze inzien hoe belangrijk het is. En denk daarbij niet alleen aan stages voor je leerlingen, maar ook aan de mogelijkheid van een docentenstage, waarbij je als vmbo-docent bijvoorbeeld een halve dag meedraait op een bedrijf. Dan krijg je een prachtige wisselwerking:

de docent leert van de ondernemer en vice versa. Je houdt voeding bij elkaars kennisniveau en daarnaast zijn die contacten ook leuk en inspirerend. Als je zo'n bedrijf van binnenuit kent, kun je vanuit je enthousiasme nog veel meer over het werkveld vertellen aan je leerlingen. Dan maken we echt mijlen met elkaar."

#JohanvanderSandenErepenning

Drager van de Johan van der Sanden- erepenning

"Het belang van samenwerkingen tussen scholen en bedrijven heeft altijd mijn aandacht gehad. Zodoende had ik bijvoorbeeld ook contact met Corinne Korrel, de initiatiefnemer en organisator van beroepensfestival OnStage. Ze vroeg mij mee naar een lezing in een congrescentrum. Tot mijn verbazing bleek er een hele andere reden dan die lezing om mij daar naar toe te lokken, en mocht ik de Johan van der Sanden-erepenning in ontvangst nemen. Een grote eer! Ik ben de laatste aan wie de penning is uitgereikt, de rest kent elkaar al wat langer. We komen regelmatig bij elkaar, dat contact blijft." ■

